

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันประสบวิกฤตปัญหาด้านความเสื่อมโทรมของศีลธรรม และจิตใจเป็นอย่างมาก อันสืบเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเมืองขนาดใหญ่ที่เต็มไปด้วยการแก่งแย่ง แข่งขัน เพื่อการเอาตัวรอดจากสภาพเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันการสูงมาก ภาวะเสื่อมโทรมศีลธรรมและจิตใจนับวันจะแผ่กระจายออกไปเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อยๆ ในหลายๆ หน่วยงาน และสังคมต่างๆ ผลสะท้อนของปัญหาดังกล่าว ทำให้ได้รับทราบถึงข่าวที่เป็นปัญหาจากความเสื่อมโทรมของศีลธรรม ผ่านสื่อต่างๆ ให้เห็นอยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความรุนแรง การนอกใจคู่ครอง การล่วงละเมิดทางเพศ การทุจริต การคดโกง การกดขี่ข่มเหง เป็นต้น จากผลการวิจัยในกลุ่มเยาวชนพบว่า เยาวชนจำนวน 83% เห็นว่าการซื้อสัตย์เกินไปไม่เป็นสิ่งดี เพราะจะถูกเอาเปรียบ และเยาวชนจำนวน 51% เห็นว่าการ โกงบ้างก็ไม่เป็นไรหากทำประโยชน์ ซึ่งถือว่าเป็นห่วง หากเยาวชนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าการ โกงไม่ใช่เรื่องแปลก และเห็นว่าความซื้อสัตย์เป็นสิ่งไม่ดี ซึ่งถือเป็นการผิดศีลในข้อ 2 จากผลสำรวจที่เกี่ยวข้องด้านคุณธรรมจริยธรรม ยังสะท้อนถึงการผิดศีลข้อ 3 ที่น่าเป็นห่วงคือ มีผู้ชายถึง 41% เคยนอกใจคู่ครอง และผลวิจัยยังพบว่าวัยรุ่นใช้เวลาสายสัมพันธ์กันไม่เกิน 1 วันจึงตกลงมีเพศสัมพันธ์ถึง 22.2% ในจำนวนนี้เยาวชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 29.4% มีคู่นอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป นอกจากนี้ ยังมีผลการวิจัยสะท้อนถึงวิกฤติด้านคุณธรรมจริยธรรมอีกเป็นจำนวนมาก เช่น เด็กมัธยม 38% ดื่มเหล้า และประชาชนเล่นหวยได้คืนถึง 400,000 ล้านบาทต่อปี สิ่งเหล่านี้เองสะท้อนให้เห็นว่าถึงเวลาแล้วที่สังคมไทยจะต้องใช้คุณธรรมเข้ามาแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างจริงจัง(<http://hilight.kapook.com/view/8048>)

ในด้านคุณธรรม ก็มีคุณความดีเพียงพอที่จะเป็นหลักประกันว่า จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรือความเดือนร้อนเสื่อมโทรมเสียหายเป็นภัยแก่สังคมหรือแก่ใครๆ ตรงข้ามจะมีแต่พฤติกรรมที่อามวยประโยชน์เกื้อกูลแก่การดำรงอยู่และดำเนินไปด้วยดีของชีวิตตนและสังคม และคุณธรรมนั้นก็มั่นคง เพราะเป็นสิ่งที่เป็นไปเองตามธรรมชาติแห่งเหตุปัจจัยของมัน คือ เพราะมีปรีชาญาณที่ให้เกิดทัศนคติอย่างใหม่ต่อโลกและชีวิตเป็นฐานรองรับ(พระธรรมปิฎก, 2542:885)

โดยงานวิจัยนี้ได้นำหลักของคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามของจิตใจต่อตนเอง และคนรอบข้างก็ย่อมจะรับรู้ได้ถึงความคิดที่ได้กระทำนั้น หากเมื่อแต่ละคนยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมนั้น ย่อมทำให้ครอบครัว สังคม และประเทศชาติอยู่กันอย่างปรกติสุข

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เพื่อสถาบันอุดมศึกษาของไทย สามารถผลิตบัณฑิตออกมาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และมีลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม โดยมาตรฐานการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ด้านคุณธรรม จริยธรรม ระบุไว้ว่า สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

(<http://www.mua.go.th/users/tqf-hcd/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจและเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องสร้างสื่อภาพยนตร์สารคดีปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา เพื่อให้เป็นสื่อในการช่วยให้นักศึกษาได้เห็นความสำคัญและตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม ให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่ต้องการของผู้ประกอบการคือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน เสียสละ และมีความรับผิดชอบ ช่วยลดวิกฤตศีลธรรมในปัจจุบัน เนื่องจากนักศึกษาจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ทรงคุณค่า มีคุณภาพต่อสังคม และเป็นกำลังสำคัญต่อประเทศชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพภาพยนตร์สารคดี ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
2. เพื่อหาประสิทธิผลภาพยนตร์สารคดี ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม
3. เพื่อหาความพึงพอใจของนักศึกษาในการชมภาพยนตร์สารคดี ปลูกฝังคุณธรรม

จริยธรรม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ภาพยนตร์สารคดี ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่มีประสิทธิภาพ
2. สร้างความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา
3. ภาพยนตร์สารคดี ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา ได้รับการเผยแพร่

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการศึกษา คือ ศึกษาการใช้ภาพยนตร์สารคดี เพื่อการสร้างความตระหนัก และให้เห็นถึงความสำคัญของความมีคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ผู้ที่ได้รับสื่อ ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เทคนิคด้านภาพ และเทคนิคด้านเสียง เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อภาพยนตร์สารคดี

2. นักศึกษา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อหาประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการรับสื่อภาพยนตร์สารคดี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 2 คน เทคนิคด้านภาพจำนวน 2 คน และเทคนิคด้านเสียงจำนวน 1 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 40 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

โดยเนื้อหาที่จะนำเสนอในรูปแบบภาพยนตร์สารคดี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่หนึ่ง จะนำเสนอมุมมองในเรื่องราวของการคดโกง ที่ปัจจุบันนี้นักศึกษาส่วนใหญ่มองคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาและสามารถยอมรับได้ ซึ่งก่อให้เกิดการที่นักศึกษาลอกข้อสอบที่อาจทำให้คะแนนดี แต่อาจไม่ได้ความรู้ที่จะนำไปประกอบอาชีพ พร้อมกับพูดถึงเกี่ยวกับนักการเมืองที่โกงกิน แล้วได้รับการลงโทษ หรือถูกยึดคืนทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบ

ตอนที่สอง จะนำเสนอมุมมองในเรื่องของการคดโกงต่างๆของวัยรุ่น เช่น การติดเที่ยว ดิตเกม ดิตเหล้าบุหรี่ ซึ่งก็จะเล่าให้ทราบถึงว่าควรหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านี้ที่ไม่เหมาะกับวัยรุ่นนักศึกษา ที่ต้องยังใช้เงินพ่อแม่ที่ส่งเสียมาให้เรียนหนังสือ ซึ่งกว่าที่พ่อแม่จะหาเงินมาได้ทุกบาททุกสตางค์ลำบากเพียงใด ยิ่งเศรษฐกิจปัจจุบันที่ไม่ค่อยจะดีด้วยแล้วทำให้ลำบากมากขึ้นอีก

ตอนที่สาม จะนำเสนอมุมมองในเรื่องของรักในวัยเรียน ที่วัยรุ่นชอบมีคนรักหลายคน และเปลี่ยนคนรักบ่อย ทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย ตั้งแต่หึงหวง ทำร้ายร่างกาย จนกระทั่งถึงแก่

ชีวิต โดยจะชักจูงเพื่อให้เปลี่ยนมาเป็นการรักเดียวใจเดียว ให้เกียรติซึ่งกันและกัน คอยช่วยเหลือ
เกื้อกูลให้กำลังใจกันและกันมากกว่า

3. ขอบเขตด้านการออกแบบสร้างสื่อภาพยนตร์สารคดี ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นตอนการออกแบบสื่อภาพยนตร์สารคดี

วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น มีปัญหาในด้านใดบ้าง โดยเลือกประเด็นที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน ที่จะต้องได้รับการส่งเสริมเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญ

3.2 ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ศึกษาข้อมูลทั้งทางเอกสาร ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ข้อมูลจากการสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมครบในทุกด้านในการจัดทำสื่อภาพยนตร์สารคดี

3.3 ขั้นตอนการผลิตสื่อภาพยนตร์สารคดี

- กำหนดเค้าโครงเรื่อง
- กำหนดบทตอนแต่ละฉาก
- เขียนบทภาพยนตร์สารคดี
- การสร้างภาพยนตร์สารคดี
- การให้เสียงประกอบภาพยนตร์สารคดี

3.4 ขั้นตอนการให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อภาพยนตร์สารคดีตรวจสอบสื่อ

ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสื่อภาพยนตร์สารคดีอย่างน้อย 5 คน

3.5 ขั้นตอนนำสื่อมาแก้ไข ปรับปรุงตามคำชี้แนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อ

3.6 ขั้นตอนการให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสื่อภาพยนตร์สารคดีตรวจสอบสื่ออีกครั้ง

3.7 การจัดทำสื่อออกมาในรูปแบบพร้อมเผยแพร่

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.1 ตัวแปรต้น คือ สื่อภาพยนตร์สารคดี เพื่อปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา ในการสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

4.2 ตัวแปรตาม คือ ผลของการสร้างและใช้สื่อภาพยนตร์สารคดี ประกอบด้วย

- 1). ประสิทธิภาพของสื่อภาพยนตร์สารคดี
- 2). ประสิทธิผลของสื่อภาพยนตร์สารคดี
- 3). ความพึงพอใจในการรับสื่อภาพยนตร์สารคดี

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติภายในใจใดๆ ก็ตามที่เป็นคุณสมบัตินี้ไม่เป็นโทษ

จริยธรรม หมายถึง สิ่งควรประพฤติอัน ได้แก่ พฤติกรรมเป็นการกระทำ ทางกาย วาจา ใจ อันดีงามที่ควรปฏิบัติ

คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจ โดยได้ยึดถือจนเป็นความเคยชิน อันเป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่ดีงาม เป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของตนเอง ผู้อื่นและสังคม

นักศึกษา ในงานวิจัยชิ้นนี้หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาพยนตร์สารคดี เป็นอีกหนึ่งรูปแบบของภาพเคลื่อนไหว ที่ต้องการนำเสนอเรื่องราวในมุมมองของความเป็นจริง ภาพยนตร์สารคดีมีต้นกำเนิดมาจากภาพยนตร์สั้น ปัจจุบันมีการผลิตทั้งในรูปแบบวีดีโอและดิจิทัล ซึ่งสามารถรับชมจากวีดีโอโดยตรง หรือผ่านทางรายการ โทรทัศน์ การผลิตภาพยนตร์สารคดีจะเกี่ยวข้องกับวิธีการผลิตภาพยนตร์ รูปแบบภาพยนตร์แบบดั้งเดิม และวิธีการรับชมของผู้ชม ซึ่งมีการวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องและไร้ขอบเขต

ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของสื่อที่สร้างขึ้น โดยผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับดีมาก ระดับดี ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด

ประสิทธิผล หมายถึง ผลของการทดสอบหลังการรับชมสื่อภาพยนตร์สารคดีของนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการรับชมสื่อภาพยนตร์สารคดี

ความพึงพอใจ หมายถึง การสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างหลังการรับชมสื่อภาพยนตร์สารคดี โดยสอบถามความพึงพอใจสื่อ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย พึงพอใจน้อยที่สุด

สมมุติฐานการวิจัย

1. ภาพยนตร์สารคดี ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา ที่นักวิจัยได้สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพของอยู่ในเกณฑ์ดีขึ้นไป
2. ภาพยนตร์สารคดี ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา ที่นักวิจัยได้สร้างขึ้น มีประสิทธิผลในการสร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรมของผู้รับชมสื่อสูงกว่าก่อนชม
3. ผู้ชมมีความพึงพอใจต่อภาพยนตร์สารคดี ส่งเสริมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา ที่นักวิจัยได้สร้างขึ้น อยู่ในระดับพึงพอใจมากขึ้นไป